

Præsteembeder. Man vilde nemlig derved ganske betydelig forøge Statsgældsmaassen i Anledning af Tiendeafløsningen, og dertil var der ingen Grund. Det mødte nok nogen Modstand den Gang, navnlig fordi man ansatte Rentefoden til 4 pCt. og mente, at Præsteembederne i Virkeligheden tog nogen Skade, naar Afsløsningssummen skulde blive staaende i Ejendommene, i Stedet for at der kunde ydes Tiendelaan saaledes, at Afsløsningssummerne kunde indbetales i Stiftsmidlerne. Men disse Betæneligheder ere ganske forsvundne. Nu maa Præsteembederne være glade ved at opnaa 3½ pCt. af deres Penge, saa længe Afsløsningssummerne blive indstaaende i Ejendommene, og jeg er vis paa, at nu vil man fra den Side være tilfreds med den Ordning, Loven har truffet.

Hvad endelig den sidste Paragraf angaar, er det kun et Supplement til Bestemmelsen om, at Laanebeløbet skal kunne forøges fra 4 til 10 Millioner. — Jeg skal med Hensyn til § 4 udtale min Tvivl om, at det her er lykkes at give en Regel, der lader sig praktisere. Jeg tror, den vil komme paa tværs af de virkelige Forhold, naar den skal bringes til Anvendelse.

Forlagsstilleren (Dalsgaard):

Den højtærede Indenrigsministers Udtalelser vare just ikke særlig velvillige over for Forlaget. Den højtærede Minister mente, at Bestemmelsen i den gældende Tiendeafsløsningslovs § 15, nemlig at Midlerne til Tiendelaanene skulde tilvejebringes ved Udstedelsen af 3½ pCt.s Statsobligationer, egentlig er en Bestemmelse, der ikke kom Tiendeafløsningen ved. Den kunde lige saa godt være udeladt, og det kunde have været overladt til den til enhver Tid værende Finansministers Skøn, hvorledes han vilde skaffe Statskassen Erstatning for de Udgifter, som fremkom ved Tiendelaan o. s. v. I rent formel Henseende kan den ærede Indenrigsminister maasse have Ret dert, men nu er det alligevel saa, at denne Bestemmelse er kommen ind i § 15, og endvidere er jeg overbevist om, at Forholdet er dette, at hvis vi i Hjør, da vi vedtog Tiendeafsløsningsloven, havde haft de Kursen paa 3 pCt.s Statsobligationer, som vi nu have, havde man sat i Tiendelovens § 15, at Midlerne skulde tilvejebringes ved 3 pCt.s Obligationer. Den ærede Minister ryfter paa Hovedet, men det er nu min Opfattelse, og saa vilde man i Overensstemmelse dermed ganske sikkert ogsaa have fastsat, at Tiendeafløserne kun skulde svare 3 pCt. Rente af Laanene. Den ærede Indenrigsminister mente, at man kunde ikke komme den Vej, at saa det Kurs-

tab, der muligvis kunde blive, dækket for Statskassen ved at lade Tiendehyberne udstede en Forskrivning for et lidt større Beløb, end de havde modtaget, fordi det vilde være Nager, sagde den ærede Minister. Saa, er der intet andet i Vejen, end at den nugældende Lovgivning stempler slikt som Nager, saa kan man jo let komme ud over det, thi vedtager man en Lov, der tillader det, saa vil det være lovligt. Nager er jo kun at tage Renter, der ere ulovlige, det maa dog vist være den rette Maade at forstaa dette Begreb paa, men naar man gør det lovligt, kan det ikke længere kaldes Nager. Saa sagde den ærede Minister, at han troede heller ikke, at Tiendehyberne nær vilde saa den Fordel, som der var gjort Regning paa, thi Tiendeejerne forstode ogsaa at regne, og naar Tiendehyberne kun skulde forrente Beløbet med 3 pCt., vilde Tiendeejerne formodentlig kapitalisere med et større Tal end ellers, maasse med 33½. Det tror jeg nu ikke. Netop fordi Tiendeejerne forstaa at regne, ville de se paa, hvor meget de nu saa ud af Tienden, og ville saa regne ud, hvor meget de kunne forvente at saa, naar Tienden bliver afløst, men de ville saa ikke regne efter en Rentefod af 3 pCt., naar det er temmelig sikkert, at de kunne anbringe Pengene til 3½ eller 4 pCt. Er det Tiendeejerne, som selv skulde Penge bort, kunne de ganske sikkert saa henimod 4 pCt. ud af Pengene, maasse endog mere. Netop fordi de forstaa at regne, tror jeg derfor ikke, at de ville regne paa den Maade, som den ærede Minister mente, men de ville se paa, hvad de saa ud af Tienden nu, og hvor meget de kunne vente at saa ud af Kapitalen, som de saa for Tienden, og derefter ville de saa stille deres Forlangende. Den ærede Minister havde adskillige andre smaa Indvendinger mod Loven, f. Eks. det, at det kunde ikke gaa an at gøre det til en tung Sag for Finansministeren at tilstaa Tiendelaan, thi der var Laan, der vare saa smaa, at det vilde være meget uheldigt at have saa smaa Laan staaende. Det kan være, at Lovforslaget i den Henseende som i enkelte andre Henseender kan trænge til Endringer. Det nægter jeg ikke, det er meget muligt, men det kan man jo sagtens saa rettet, naar blot Lovforslagets Hovedbestemmelse kunde blive til Lov, at Midlerne til Tiendelaan, naar der kan naas en fordelagtig Pris for 3 pCt.s Obligationer, skulle skaffes ved Udstedelse og Salg af 3 pCt.s Obligationer, og at som Følge heraf Tiendehyberne i saa Tilfælde kun skulde svare 3 pCt. i Rente. Jaar man den Bestemmelse, og det forekommer mig, at den er i god